

Na temelju članka 65. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), a u vezi s člankom 277. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13 i 153/13) te u skladu s člankom 13., stavak 3., Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ br., 64/08) i člankom 9., stavak 1., Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu („Narodne novine“, br. 70/08), Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Prostornog plana Istarske županije, nakon provedenog postupka utvrđivanja cjelovitosti i stručne utemeljenosti u skladu s odredbama Uredbe, je na svojoj 2. sjednici održanoj dana 11. lipnja 2015. godine u Puli i 18. lipnja 2015. u Zagrebu, donijelo sljedeće

MIŠLJENJE

Strateška studija utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: SSUO) za Izmjene i dopune Prostornog plana Istarske županije (u daljnjem tekstu: ID PPIŽ) je cjelovita i stručno utemeljena.

I. OPIS NAJPRIHVATLJIVIJE VARIJANTE PLANA ZA OKOLIŠ S OBRAZLOŽENJEM

Sukladno Odluci o izradi ID PPIŽ (Sl. novine IŽ 06/09), kojom je utvrđen obim izmjena i dopuna Prostornog plana IŽ, planirane izmjene i dopune su strateške i odnose se na sve segmente plana. Slijedom navedenog, predmetna SSUO se odnosi na sve segmente plana.

Osim toga, SSUO nije obrađivala varijantna prostorno planska rješenja obzirom da je, prema metodologiji, koja je utvrđena na radnom sastanku na samom početku aktivnosti izrade ID PPIŽ i SSUO od strane predstavnika izrađivača ID PPIŽ, ovlaštenika i nadležnog upravnog odjela Istarske županije, dogovoreno da ovlaštenik odabranu metodologiju procjene testira na postojećem planu kako bi se za izrađivača plana utvrdila područja na kojima već sada postoje značajni pritisci koje je potrebno primjerenim mjerama svesti na najmanju moguću mjeru, odnosno gdje izrađivač mora s posebnom pažnjom planirati novu namjenu. Nakon toga je uslijedila kontinuirana neposredna komunikacija između izrađivača plana i ovlaštenika u kojoj su se razmatrala sva moguća varijantna rješenja sa osnovnom zadaćom za ovlaštenika da, temeljem spoznaja o postojećem stanju ukazuje i predlaže izrađivaču ugrađivanje u nacrt plana varijantna rješenja najprihvatljivija za okoliš. Slijedom navedenog, u konačnom Prijedlogu Nacrta ID PPIŽ gotovo i nema varijantnih rješenja osim koridora infrastrukturnih sustava koji su kao takvi i obrađeni po usvojenoj metodologiji u SSUO.

Od značajnijih izmjena koje su u nacrtu Prijedloga ID PPIŽ mogu se izdvojiti:

- TE Plomin III/C za koji se kao energent u proizvodnji planira plin, kao ekološki prihvatljiviji energent,
- koridori infrastrukturnih sustava „u istraživanju“ koji se u najvećoj mjeri odnose na koridore prometnih i elektroopskrbnih infrastrukturnih sustava te sustava električnih komunikacija (željeznička pruga Trst/Kopar-Lupoglav-Rijeka s tunelom Učka, cestovni prometni pravci državnog i županijskog značaja, dalekovod DV 2x400kV te međunarodni svjetlovodni kabeli Pula-Rovinj-Poreč-Umag i Pula-Mali Lošinj-Zadar) i
- vodne površine akumulacija i/ili retencija, od kojih se neke planiraju kao potencijalne pa se za njih rezervira prostor.

II. PRIKAZ UTJECAJA NAJPRIHVATLJIVIJE VARIJANTE PLANA NA OKOLIŠ

UTJECAJ NA ZRAK

Cilj: Očuvanje dobre kvalitete zraka

U nacrtu Prijedloga ID PPIŽ ostaju lokacije sa značajnim emisijama onečišćujućih tvari u zrak (TE Plomin – zbog povećanja kapaciteta izgradnjom bloka „C“ i TKV Rockwool - druga linija proizvodnje kamene vune) pa su moguća povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak čime se može narušiti kvaliteta zraka. Procjenjuje se da će se, aktivnim mjerama zaštite (sveobuhvatni programi praćenja emisija i emisija onečišćujućih tvari, posebno iz točkastih izvora) te pasivnim mjerama zabrane i ograničenja kao i primjenom najboljih raspoloživih tehnika u skladu s okolišnom dozvolom, moguća povećanja emisija držati pod kontrolom čime će se očuvati dobra kvaliteta zraka na području labinštine.

Procjenjuje se da su negativni utjecaji na zrak iz ostalih gospodarskih (industrijskih) zona kao i iz područja koja se planiraju za razvoj naselja i za turističko razvojnu namijenjenu lokalnog karaktera i mogu se primjerenim mjerama držati pod kontrolom.

Isto tako, povećanja svih vidova prometa, donekle mogu utjecati na kvalitetu zraka, međutim takav utjecaj je kratkotrajan i reverzibilan. Planiranjem nove i unapređenjem postojeće željezničke infrastrukture (željeznička pruga visoke učinkovitosti i uz korištenje električne energije kao pogonskog sredstva) na području IŽ, rasteretiti će se i disperzirati promet, te se očekuje pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka. Taj pozitivan utjecaj je dugotrajan i reverzibilan.

Ekološka mreža – Varijantna rješenja plana, bitna za ekološku mrežu, razmatrana su u segmentu koridora dalekovoda DV 2x400 kV „Plomin – Melina“ (u Primorsko-goranskoj županiji), obzirom da obje utvrđene varijante prolaze područjem ekološke mreže HR 1000018 Učka i Čičarija.

UTJECAJ NA VODE

Cilj: Dostizanje najmanje dobrog ekološkog i kemijskog stanja za sva vodna tijela površinskih voda i najmanje dobrog količinskog i kemijskog stanja za sva vodna tijela podzemnih voda

Obzirom na geološku strukturu krša i njegovu ranjivost (nizak stupanj samopročišćavanja), podzemne vode su veoma ugrožene od onečišćenja sa površine. Slijedom navedenog, najveći negativni utjecaj na vode očekuje se od obavljanja poljoprivrednih djelatnosti na površinama vrijednog i osobito vrijednog obradivog tla posebno onih koja se planiraju navodnjavati i na kojima se provodi intenzivna poljoprivredna proizvodnja.

Pozitivno za vode proizlazi iz činjenice da već postoji odredba u Odluci o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području IŽ, prema kojoj se, u II zoni zaštite, na površini od oko 115 km², što čini oko 4,1 % ukupne površine IŽ, zabranjuje poljoprivreda osim proizvodnja hrane na principu ekološke poljoprivrede te stočarska proizvodnja osim za potrebe obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, te u III zoni zaštite, na površini od oko 718 km², što čini oko 25,5 % ukupne površine IŽ korištenje zaštitnih sredstava i umjetnih gnojiva što je neminovno ukoliko se provodi intenzivna poljoprivredna proizvodnja. Već uvođenjem kvalitetnog nadzora za provođenje odredbi Odluke moguće je značajno smanjiti negativan utjecaj na vode.

Negativan utjecaj na vode očekuje se na područjima pojedine sportsko rekreacijske namjene kao što je to npr. golf, polo, itd. Utjecaj je dugotrajan i ireverzibilan.

Zbog planiranja unapređenja postojeće i izgradnje novih sustava za odvodnju otpadnih voda sa uređajima za pročišćavanje otpadnih voda u građevinskim zonama naselja, industrijskim i turističkim zonama očekuje se pozitivan utjecaj na vode.

Prometna infrastruktura, posebno cestovna nema značajnijeg negativnog utjecaja na kvalitetu vode, s obzirom na činjenicu da je ista većinom izgrađena.

UTJECAJ NA MORSKI OKOLIŠ

Cilj: Očuvati dobro stanje morskog okoliša

Najveći negativni utjecaj morski okoliš, a posebno na kvalitetu morske vode dolazi od antropogenih pritisaka s kopna u obalnom području putem unosa onečišćujućih tvari oborinama sa slivnog područja (erozija, priobalni izvori), oborinskom odvodnjom te rijekama, uključujući i prekomorske rijeke.

Negativan utjecaj na morski okoliš očekuje se i uslijed aktivnosti koje se odvijaju u/na moru, kao što je pomorski promet međunarodnog i lokalnog karaktera, promet unutar lučkih područja, marina, sportskih i drugih luka te na područjima uzgoja - akvakultura. Negativan utjecaj je, uz pridržavanje propisanih mjera zaštite morskog okoliša reverzibilan.

Izmjenom koncepcije odvodnje komunalnih otpadnih voda naselja i turističko razvojnih područja u priobalju, kojom se uređaji za pročišćavanje otpadnih voda sa obale dislociraju u zaleđe uz povećanje stupnja pročišćavanja i reuporabu pročišćene otpadne vode, značajno se smanjuje negativni utjecaj na kvalitetu morskog okoliša i posebno morske vode.

UTJECAJ NA TLO

Cilj: Minimalizirati negativne utjecaje na tlo

Negativan utjecaj djelatnosti eksploatacije mineralnih sirovina je smanjen zbog planiranja manjeg broja i površina za iskorištavanje mineralnih sirovina. Negativan utjecaj će biti na područjima JLS: Opatalj, Poreč, Vrsar, Kanfanar, Pazin i Gračišće, a utjecaj je dugoročan i ireverzibilan.

Planiranom izgradnjom vodnih akumulacija na području JLS: Buje, Pazin, Buzet i Cerovlje negativan utjecaj je povećan jer dolazi do gubitka tla. Negativan utjecaj je dugotrajan i ireverzibilan.

Negativan utjecaj djelatnosti sportske namjene na tlo je smanjen zbog planiranja manjeg broja i površina golf igrališta. Negativan utjecaj može se očekivati na područjima JLS: Umag, Buje, Motovun, Grožnjan, Bale, Vodnjan. Utjecaj je dugotrajan i ireverzibilan.

Negativan utjecaj na tlo očekuje se i kod realizacije željezničke pruge visoke učinkovitosti te djelomično kod realizacije istočnog kraka istarskog ipsilona zbog trajne prenamjene tla. Utjecaj navedenih djelatnosti je dugoročnog karaktera i ireverzibilan.

Razvoj turističke djelatnosti na poljoprivrednom zemljištu (agroturizam) i građevine izgrađene protivno zakonima imaju negativan utjecaj na tlo. Utjecaj je dugotrajan i ireverzibilan.

Obzirom da je oko 55 % površine IŽ pod zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće, obaveza razvoja ekološke poljoprivrede unutar pojedinih zona ima pozitivan utjecaj na tlo.

UTJECAJ NA ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE, BIORAZNOLIKOST I GEORAZNOLIKOST

Cilj: Minimalizirati utjecaj na zaštićena područja prirode, bioraznolikost i georaznolikost

Pojedine djelatnosti mogu imati negativan utjecaj na zaštićena područja prirode, bioraznolikost i georaznolikost.

Bitno je naglasiti da svaka razvojna djelatnost u različitom intenzitetu utječe na različite oblike zaštite, pa je zbog toga neminovno na razini pojedinog zahvata ocijeniti njegovu prihvatljivost.

Zaštićena područja prirode

Najveći negativni utjecaj na zaštićena područja prirode očekuje se na površinama za iskorištavanje mineralnih sirovina i to na područjima JLS Pazin, Gračišće, Bale, Svetvinčenat, Ližnjan i Pula. Utjecaj površina za iskorištavanje mineralnih sirovina je dugoročan i ireverzibilan.

Negativan utjecaj na zaštićena područja prirode očekuje se i na područjima gospodarsko (industrijskih) zona (JLS Kršan), područjima za razvoj naselja (JLS Rovinj i Labin), turističko razvojnim područjima (JLS Medulin, Labin, Rovinj) kao i na područjima razvojnih djelatnosti sportsko rekreacijske namjene – golfa, na područjima JLS Grožnjan, Tar-Vabriga, Bale, Vodnjan. Utjecaj navedenih djelatnosti je dugoročnog karaktera i ireverzibilan.

Planirane vodne akumulacije na područjima JLS Buje, Pazin, Buzet i Cerovlje imati će negativan utjecaj na zaštićena područja prirode. Utjecaj će biti dugotrajan i ireverzibilan.

Negativan utjecaj na zaštićena područja prirode očekuje se na područjima uzgoja – akvakultura (područje Linskog zaljeva i Budave). Negativan utjecaj je dugotrajnog karaktera, međutim, pridržavanjem propisanih mjera zaštite okoliša utjecaj je reverzibilan.

Bioraznolikost

Najveći utjecaj na bioraznolikost očekuje se na površinama za iskorištavanje mineralnih sirovina i to na područjima JLS Umag, Oprtalj, Poreč, Vrsar, Kanfanar, Pazin, Gračišće, Bale, Svetvinčenat, Raša, Marčana, Ližnjan i Pula. Utjecaj površina za eksploataciju mineralnih sirovina na staništa očituje se kroz uklanjanje vegetacije, odnosno smanjenje rasprostranjenosti pojedinih stanišnih tipova (trajna prenamjena i zauzimanje staništa). Na lokalno prisutne vrste flore imaju izravan utjecaj uklanjanjem jedinki na prostoru eksploatacije, dok na jedinke faune imaju negativan utjecaj plašenjem ili nehotičnim usmrćivanjem prilikom uklanjanja vegetacije, te kasnije narušavanjem kvalitete okolnih staništa za obitavanje ili korištenje prostora. Utjecaj površina za iskorištavanje mineralnih sirovina na bioraznolikost je dugoročan i ireverzibilan.

Negativan utjecaj očekuje se na područjima gospodarsko (industrijskih) zona na područjima JLS Umag, Buje, Lupoglav, Pazin, Poreč, Pićan, Žminj, Kanfanar, Sv. Nedjelja, Kršan, Vodnjan i Ližnjan. Gospodarsko (industrijske) zone imaju negativan utjecaj na bioraznolikost kroz zauzimanje i prenamjenu prirodnih staništa. Pojedini sadržaji unutar gospodarskih zona također mogu imati negativan utjecaj na okolna staništa i na njima prisutne vrste. Utjecaj tih površina na bioraznolikost je dugoročan i ireverzibilan.

Turističko razvojna područja nemaju presudno negativan utjecaj na bioraznolikost, obzirom da se ista pravilno planiranim mjerama, mogu iskoristiti i kao pozitivan utjecaj na zaštitu biološke raznolikosti, naglašavanjem i stavljanjem prirodnih vrijednosti u funkciju ponuđenih turističkih sadržaja.

Negativan utjecaj može se očekivati na područjima razvojnih djelatnosti sportsko rekreacijske namjene, na područjima JLS Umag, Grožnjan, Brtonigla, Novigrad, Tar-Vabriga, Motovun, Poreč, Vrsar, Rovinj, Bale, Vodnjan i Ližnjan. Negativni utjecaj prvenstveno proizlazi zbog prenamjene prirodnih staništa, uklanjanja lokalnih jedinki autohtone flore te uklanjanja i/ili uznemiravanjem životinja. Utjecaj tih zona je dugotrajan i ireverzibilan.

Negativan utjecaj očekuje se i na područjima koja planirana za izgradnju vodnih akumulacija na području JLS Buje, Grožnjan, Oprtalj, Buzet, Lupoglav, Pazin, Cerovlje, Kršan i Marčana. Vodne akumulacije planiraju se radi zaštite od štetnog djelovanja voda, ali i radi funkcije navodnjavanja, čime je njihov opće društveni značaj neosporan. Činjenica je da vodne građevine ovakvog tipa imaju velik utjecaj na bioraznolikost šireg prostora zbog zauzimanja staništa, promjena stanišnih uvjeta vodnih tijela i izravnog ugrožavanja faune. Zbog toga je za te zahvate rezerviran prostor, a njihova realizacija će se provesti tek nakon revizije Plana navodnjavanja IŽ, te mikrolokacija odrediti na nivou procjene utjecaja zahvata na okoliš ili u sklopu strateške procjene utjecaja na okoliš revidiranog plana.

Negativan utjecaj je dugotrajnog karaktera i ireverzibilan.

Georaznolikost

Područje IŽ pretežno se nalazi na krškom području kojeg karakterizira iznimna ranjivost krškog vodonosnika iz kojega se stanovništvo i gospodarstvo županije snabdijevaju vodom.

Krško područje Istre obiluje speleološkim objektima (preko 2000), koji pored bogate faune i velikog broja endemskih vrsta, predstavljaju geomorfološki fenomen iznimnih prirodnih vrijednosti. Pored speleoloških objekata IŽ obiluje i površinskim krškim oblicima.

Planirane trasa željezničkog i cestovnog tunela kroz Učku mogu imati negativan utjecaj na georaznolikost zbog potencijalnog utjecaja na speleološke objekte.

Za ostale djelatnosti ne očekuje se negativan utjecaj na georaznolikost s obzirom da najveći utjecaj dolazi od nepročišćenih otpadnih voda, koje se planiraju u cijelosti pročišćivati na uređajima za obradu otpadnih voda prije ispuštanja u okoliš.

UTJECAJ NA KULTURNU BAŠTINU

Cilj: Minimalizirati utjecaj na kulturnu baštinu

Negativan utjecaj na kulturnu baštinu moguć je na područjima za razvoj naselja, u turističko razvojnim područjima u pojasu zapadne obale Istre, na pojedinim područjima koja su rezervirana za sportsko – rekreacijsku namjenu, u hidrogeološkim zonama duž zapadne i južne, a manjim dijelom i istočne obale Istre, na područjima (trasama) za razvoj infrastrukturnih i energetskih sustava zbog uklanjanja tla koji sadrže arheološke slojeve, na pozicijama izgradnje novih luka, te na područjima za eksploataciju mineralnih sirovina uslijed uklanjanja tla koji sadrže arheološke slojeve, ali se isti uz primjerene mjere, te uz stavljanje kulturne baštine u funkciju unaprijeđenija i obogaćivanja planirane turističke ponude značajno mogu ublažiti.

Utjecaj pojedinih planiranih akumulacija i retencija negativan je na arheološke lokalitete i etnografsku baštinu zbog mogućeg potapanja. Utjecaj je dugotrajan i u pojedinim slučajevima reverzibilan.

Od strane ostalih djelatnosti ne očekuje se značajan negativni utjecaji na kulturnu baštinu, jer su utjecaji navedenih prostorno planskih rješenja lokalnog karaktera.

UTJECAJ NA KRAJOBRAZ

Cilj: Minimalizirati utjecaj na krajobraz

Najveći utjecaj na kvalitetu krajobraza očekuje se na površinama za iskorištavanje mineralnih sirovina, koje se nalaze na područjima JLS Opatalj, Pazin, Gračišće, Vrsar, Raša i Ližnjan. Utjecaj površina za iskorištavanje mineralnih sirovina je dugoročan i ireverzibilan.

Utjecaj na krajobraz očekuje se i na područjima za razvoj naselja i površinama turističko razvojnih područja (zapadna i južna obala Istre) te na područjima gospodarske namjene – proizvodne (područja JLS Umag, Buzet, Raša, Labin, Vodnjan). Utjecaj može biti pozitivan ako se prilikom planiranja uključe krajobrazne vrijednosti lokacije.

Utjecaj na krajobraz očekuje se na pojedinim područjima razvojnih djelatnosti sportsko rekreacijske namjene zbog promjene karakteristične slike krajobraza. Utjecaj je dugotrajan i ireverzibilan.

Negativan utjecaj na autohtonu sliku krajobraza očekuje se i na područjima izgradnje vodnih akumulacija na području bujštine, buzeštine, labinštine i pazinštine te na JLS Poreč, Tinjan i Marčana i to zbog promjene karakteristične slike povijesnog krajobraza. Utjecaj je dugotrajnog karaktera i ireverzibilan.

UTJECAJ USLIJED STVARANJA OTPADA

Cilj: Uspostava integriranog sustava gospodarenja otpadom sa ŽCGO Kaštijun kao ključnom građevinom

Pozitivan utjecaj očekuje se uslijed uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom, a posebno u dijelu gospodarenja komunalnim otpadom sa ključnom građevinom ŽCGO Kaštijun. Sustav bazira na uspostavi prikupljanja korisnog i opasnog otpada iz komunalnog otpada, te obradi ostatnog dijela otpada u ŽCGO Kaštijun. Planom su definirane sve lokacije građevina u integriranom sustavu (pretovarne stanice, reciklažna dvorišta, odlagališta građevnog otpada i azbesta, sortirnice primarno odvojenog otpada iz komunalnog otpada i kompostane).

Kratkoročan negativan utjecaj očekuje se uslijed uvođenja integriranog sustava gospodarenja otpadom zbog novog sustava naplate zbrinjavanja otpada prema načelu količine proizvedenog otpada, uslijed čega se, prema iskustvu drugih zemalja, očekuje povećanje broja ilegalnih odlagališta otpada.

Uslijed povećanog broja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda javlja se veća količina primarnih i sekundarnih muljeva koje, ukoliko se adekvatno ne zbrinu, mogu značajno negativno utjecati na sve sastavnice okoliša.

UTJECAJ USLIJED STVARANJA OTPADNIH VODA

Cilj: Minimalizirati utjecaj od otpadnih voda

Pozitivan utjecaj na smanjenje pritiska otpadnih voda uslijed obavljanja gospodarsko-industrijskih djelatnosti, razvoja naselja i turističko razvojnih područja, očekuje se izmjenom koncepcije odvodnje komunalnih otpadnih voda naselja i turističko razvojnih područja u priobalju, kojom se uređaji za pročišćavanje otpadnih voda sa obale dislociraju u zaleđe uz povećanje stupnja pročišćavanja i

reuporabu pročišćene otpadne vode. Time se značajno smanjuje negativni utjecaj na kvalitetu morskog okoliša, a posebno morske vode.

Pozitivan utjecaj na smanjenje pritiska otpadnih voda na sve sastavnice okoliša, očekuje se implementacijom strateškog projekta zbrinjavanja i pročišćavanja otpadnih voda na područjima zona sanitarne zaštite voda za piće u Istarskoj županiji koje zauzimaju oko 55% ukupne površine Istarske županije.

UTJECAJ USLIJED STVARANJA BUKE

Cilj: Minimalizirati utjecaj od stvaranja buke koji mogu ugroziti kvalitetu života

Negativni utjecaj uslijed stvaranja buke očekuje se kod određenih specifičnih gospodarskih (industrijskih) djelatnosti. Procjenjuje se da će buka uslijed navedenih djelatnosti biti povremena, kratkoročnog karaktera, a utjecaj reverzibilan.

Zbog orijentacije IŽ kao turističke regije, te značajnog povećanja prometa i ostalih turističkih aktivnosti tijekom turističke sezone, očekuju se povećane razine buke u naseljima i turističkim zonama. Takav utjecaj je kratkotrajan i reverzibilan.

UTJECAJ NA ZDRAVLJE LJUDI

Cilj: Zaštita od prepoznatih negativnih utjecaja na zdravlje

Utjecaj na zdravlje ljudi je u direktnoj vezi sa utjecajima na sastavnice okoliša. Gledajući u cjelini, ID PPIŽ usmjerena je na provedbu projekata i aktivnosti koji pozitivno utječu na ljude obzirom da se kroz plan stvaraju uvjeti povećanja kvalitete života i općeg stanja.

Navedeno se posebno postiže kroz unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i otpadnim vodama, te razvojem ostale komunalne i prometne infrastrukture.

Najveći negativni utjecaji na zdravlje ljudi prepoznati su uslijed razvoja planiranih gospodarskih djelatnosti čime dolazi do povećanih emisija onečišćujućih tvari u okoliš.

Zbog većeg broja industrijskih objekata s emisijama onečišćujućih tvari u zrak na užem geografskom području (labinština) očekuje se kumulativni utjecaj koji se, aktivnim mjerama zaštite (sveobuhvatni programi praćenja emisija i emisija onečišćujućih tvari, posebno iz točkastih izvora) te pasivnim mjerama zabrane i ograničenja kao i primjenom najboljih raspoloživih tehnika u skladu s okolišnom dozvolom, može držati pod kontrolom i osigurati okolnom stanovništvu kvalitetne uvjete življenja.

UTJECAJ NA KLIMATSKE PROMJENE

Cilj: Smanjenje emisije stakleničkih plinova

Negativan utjecaj na promjenu klime očekuje se u akcidentnim situacijama u gospodarsko-industrijskoj djelatnosti onih objekata koji imaju, u svom tehnološkom procesu, značajne emisije stakleničkih plinova (cementare (Pula, Koromačno), TE Plomin (I, II i „C“) i tvornica kamene vune). U redovnom radu navedenih industrijskih pogona negativni utjecaj je sveden na najmanju moguću mjeru.

UTJECAJ NA EKOLOŠKU MREŽU - PODRUČJA NATURA 2000 -

GLAVNA OCJENA PRIHVATLIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU

Cilj: Minimalizirati utjecaj na ekološku mrežu

Na prostoru Istarske Županije nalazi se dijelom ili u potpunosti 66 područja ekološke mreže, od kojih su dva područja očuvanja značajna za ptice, a preostalih 64 su područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove.

Obzirom na predmet Nacrta prijedloga ID PPIŽ, radi jednostavnijeg prikaza i preciznije analize utjecaja provedbe Plana, izdvojene su prostorno-planske kategorije za koje se pretpostavlja da mogu imati značajan utjecaj na ekološku mrežu.

Uzevši u obzir očekivani raspon utjecaja pojedine planske kategorije, napravljena je preliminarna analiza utjecaja Plana na ekološku mrežu i izdvojeno je ukupno 26 područja ekološke mreže na koje je potrebno procijeniti mogući utjecaj.

Ocijenjena je vjerojatnost, trajanje, učestalost i opseg mogućih utjecaja provedbe pojedinih segmenta Plana, kao i njihovi zajednički kumulativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Na kraju je za pojedinu izmjenu i dopunu dana ocjena intenziteta utjecaja.

Analizom je ustanovljeno koji zahvati mogu značajno negativno utjecati na pojedina područja ekološke mreže dok za dio zahvata iz prijedloga Plana nije bilo moguće utvrditi na koji način će se planirani zahvati dalje razvijati pa njihov utjecaj nije mogao biti procijenjen.

Temeljem ocjene utjecaja predložene su mjere ublažavanja štetnih posljedica pojedinog zahvata na područja ekološke mreže čijom će se ugradnjom u Plan značajni negativni utjecaji pojedinih zahvata izbjeći ili smanjiti na najmanju moguću mjeru te će time predmetne Izmjene i dopune Prostornog plana Istarske županije biti prihvatljive za ekološku mrežu.

III. PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA

Na temelju prepoznatih negativnih utjecaja plana na sastavnice okoliša propisuju se mjere za ublažavanje utjecaja i za koje je potrebno definirati akcijski plan provedbe.

Mjere zaštite okoliša predlažu se kao mjere koje su primjenjive na prostorni plan županije i kao smjernice za izradu planova nižega reda.

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA KVALITETU ZRAKA

1. postrojenja s značajnim emisijama u zrak graditi na način da se prethodno utvrde, kumulativnom procjenom i simulacijom, uz korištenje realnih pokazatelja kao što su meteouvjeti, orografija i sl., da neće doći do narušavanja I. kategorije zraka kao i prekoračenje procijenjenih vrijednosti donje i gornje granice u odnosu na zdravlje ljudi, kvalitetu života, ekosustav i vegetaciju, te da emisije onečišćujućih tvari neće utjecati na povećanje koncentracije prizemnog ozona;
2. poticati revitalizaciju željezničke infrastrukture i stvoriti potrebne kapacitete za povećanje opsega i učinkovitosti željezničkog prijevoza;
3. u gradovima i većim naseljima, gdje je to moguće, planirati i unaprijediti alternativne oblike prometa (biciklizam, električna vozila i sl.);
4. poticati maksimalno korištenje bio plina ili drugih alternativnih izvora energije u gradskom i prigradskom prijevozu;
5. u urbanim jezgrama i povijesnim cjelinama ograničiti prometovanje motornim vozilima;

6. stimulirati i poticati sve oblike energetske učinkovitosti;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA VODE

7. intenzivirati preobrazbu postojećeg poljodjelstva u organsko poljodjelstvo što podrazumijeva uspostavu takvog proizvodnog sustava u kojem se izbjegava i nastoji isključiti upotreba mineralnih gnojiva, (izvori onečišćenja tla nizom teških metala i nadasve radionukleidima), sintetičkih pesticida, regulatora rasta i aditiva u stočnoj hrani, a posebno u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće;
8. intenzivirati izgradnju sustava javne odvodnje sa uređajima za pročišćavanje otpadnih voda odgovarajućeg stupnja pročišćavanja i to prioritarno u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće;
9. paralelno s izgradnjom sustava za pročišćavanje otpadnih voda utvrditi mogućnost primjene obnovljivih voda (pročišćenih urbanih i/ili industrijskih efluenata) kao dodatnog izvorišta niže razine kakvoće u poljoprivredi, šumarstvu, sportsko rekreacijskim zonama (npr. golf) uključivo i za protupožarne rezerve, u industriji i za komunalne potrebe;
10. intenzivirati rekonstrukciju vodoopskrbnih sustava u cilju smanjenja gubitaka vode;
11. stimulirati izgradnju spremnika (cisterni) za sakupljanje oborinskih voda, koje bi se zatim posebnim cjevovodom koristile za sanitarne, tehnološke i druge potrebe;
12. u potpunosti sanirati postojeća neusklađena odlagališta komunalnog otpada nakon zatvaranja, odnosno početka rada ŽCGO „Kaštijun“;
13. intenzivirati proces plinifikacije te poticati fizičke i pravne osobe za investicijske zahvate koji se temelje na primjeni alternativnih izvora energije (sunce, vjetar, geotermalne vode) u cilju smanjenja korištenja lož ulja kao energenta;
14. na dionicama gdje planirane trase cestovnog i željezničkog prometa prolaze zonama sanitarne zaštite tehničkim i drugim mjerama zaštite voda onemogućiti onečišćenje površinskih i podzemnih voda;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA MORSKI OKOLIŠ

15. intenzivirati izgradnju sustava zaštite od unosa onečišćujućih tvari putem rijeka, oborina sa slivnog područja i to posebno na područjima koja su planirana za marikulturu i plaže;
16. intenzivirati izgradnju sustava javne odvodnje u unutrašnjosti Istre radi sprječavanja onečišćenja krša procjeđivanjem nepročišćenih otpadnih voda i unosa istih u more putem priobalnih izvora (Limski zaljev, Budava, Tarska vala);
17. unaprijediti infrastrukturu za pravovremeno ograničavanje i sanaciju onečišćenja uzrokovanih akcidentnim događajima na moru;
18. u vrlo osjetljivim područjima mora koje je namijenjeno ili se koristi za marikulturu ograničiti ili zabraniti aktivnosti i izgradnju građevina uz obalu i na moru (ukoliko nisu namijenjene samo djelatnosti);
19. u područjima namijenjenim za marikulturu, posebno u Limskom zaljevu i Budavi kao područjima visoke ekološke osjetljivosti, uskladiti kapacitet uzgoja s prihvatnim kapacitetom akvatorija;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA TLO

20. eksploatacijska polja koja se napuštaju (površine za iskorištavanje mineralnih sirovina) i lokacije odbačenog otpada sanirati u skladu s planiranom namjenom prostora;
21. smještajne kapacitete za razvoj agroturizma planirati na poljoprivrednom zemljištu najmanje vrijednosti – ostala obradiva tla;
22. prilikom određivanja trasa prometnica voditi računa da u što manjoj mjeri presijecaju osobito vrijedno i vrijedno obradivo tlo i da se koriste postojeći poljski putovi;

23. revidirati plan navodnjavanja na način da se lokacije akumulacija lociraju na manje vrijednom obradivom tlu;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE, BIORAZNOLIKOST I GEORAZNOLIKOST

Zaštićena područja prirode

24. sustavno razvijati posjetiteljsku i komunalnu infrastrukturu;

25. u zaštićenim područjima prirode u kojima je to dopušteno smještajne kapacitete planirati na način da se ne ugroze temeljna obilježja zbog kojih je područje proglašeno zaštićenim te uz što manje narušavanje ravnoteže njezinih sastavnica;

26. na područjima preklapanja razvojnih djelatnosti i naselja sa zaštićenim područjima prirode potrebno je međusobno uskladiti granice tih područja;

Bioraznolikost

27. površine za iskorištavanje mineralnih sirovina na kojima je završena eksploatacija, a prenamjena nije planirana, provesti sanaciju na način da se obnove staništa nalik onima kakva su bila prije početka eksploatacije, a na površinama na kojima se još uvijek provodi eksploatacija propisati obvezu biološke i tehničke sanacije i tijekom eksploatacije.

28. osigurati da drugi zahvati potrebni za funkcioniranje površina za iskorištavanje mineralnih sirovina (npr. pristupne prometnice) u najmanjoj mogućoj mjeri uzrokuju prenamjenu ili fragmentaciju staništa. U tu svrhu, prilikom planiranja potrebne infrastrukture za funkcioniranje površina za iskorištavanje mineralnih sirovina potrebno je prvenstveno koristiti postojeće prometnice i ostalu šumsku infrastrukturu;

29. planirati faznost izgradnje pojedinih gospodarskih i turističko-razvojnih područja sukladno stvarnim potrebama unutar JLS kako bi se, u što moguće većoj mjeri, spriječilo pretvaranje prirodnih staništa u građevinska područja;

30. proširenja komunalne infrastrukture, gdje god je to moguće, planirati u koridoru postojeće prometne infrastrukture kako zahvati ne bi dodatno uzrokovali fragmentaciju staništa;

31. gdje je god to moguće, u cilju zaštite vrsta i staništa u inundacijskom pojasu, primijeniti ekoremedijacijske postupke;

Georaznolikost

32. prije izrade projektne dokumentacije željezničkog i druge cijevi cestovnog tunela kroz Učku provesti detaljno rekognosciranje i dokumentirati geomorfološke formacije;

33. izbjegavati gradnju i građenje prometnih i infrastrukturnih koridora u zonama površinskih krških oblika;

34. sprječavati devastaciju i neadekvatno korištenje geomorfoloških objekata;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA KULTURNU BAŠTINU

35. temeljem stručne valorizacije i u skladu sa posebnim uvjetima adaptirati, rekonstruirati i revitalizirati postojeće objekte graditeljske baštine;

36. sprječavati devastaciju i neadekvatno korištenje objekata kulturne baštine svih vrsta i kultiviranog krajolika;

37. lokacije za izgradnju antenskih sustava planirati izvan područja zaštićenih i evidentiranih arheoloških lokaliteta, posebice gradina;

38. ograničiti gradnju na područjima zaštićenih i evidentiranih arheoloških lokaliteta i zona, naročito uz samu obalu, te na položajima gradina;

- 39.poticati revitalizaciju postojećih građevina unutar građevinskih područja naselja radi očuvanja karakterističnih slika naselja, naročito naselja akropolskog tipa;
- 40.čuvati kultivirani agrarni krajobraz visoke vrijednosti i područja istaknutih vizura povijesnih naselja;
- 41.izbjegavati uklanjanje suhozida i kažuna;
- 42.revitalizirati postojeću graditeljsku baštinu (urbane i ruralne povijesne cjeline, te izdvojene stambeno - gospodarske sklopove) i poticati njeno korištenje za povećanje smještajnih kapaciteta, posebice u unutrašnjosti Istre;
- 43.revitalizirati napuštene vojne utvrde i bitnice, kao i njihov neposredni okoliš, vodeći pritom računa o dominantnoj ulozi takvih građevina u širem prostoru;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA EKOLOŠKU MREŽU

Opće mjere ublažavanja

- 44.planskim odredbama odrediti da se novi dalekovodi gdje je moguće planiraju uz postojeće infrastrukturne koridore koji su već doveli do fragmentacije i narušavanja staništa i time do postojećeg utjecaja na ekološku mrežu;
- 45.planskim odredbama odrediti da se nove vjetroelektrane u pravilu ne planiraju unutar područja očuvanja značajna za ptice HR 1000018 Učka i Čićarija i HR 1000032 Akvatorij zapadne Istre kako bi se izbjegao negativni utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost predmetnih područja;
- 46.ukoliko se utvrdi da je lokacija novog polja vjetroelektrane pogodna za korištenje snage vjetra, a nalazi se unutar područja očuvanja značajnog za ptice, kroz odredbe propisati izradu stručne podloge i provedbe ocjene prihvatljivosti lokacije za ekološku mrežu;
- 47.planskim odredbama odrediti da se solarne elektrane ne planiraju na staništima koja su ciljevi očuvanja ili su važna za ciljeve očuvanja ekološke mreže;
- 48.kako bi se izbjegla nepotrebna prenamjena prirodnih staništa, Planskim odredbama odrediti da se nove solarne elektrane planiraju na već iskorištenim prostorima (kao što su eksploatacijska polja na kojima je završena eksploatacija, napuštene tvornice, proizvodne zone itd.) koji imaju povoljne uvjete za funkcioniranje elektrane (dovoljnu količinu sunca tijekom godine);
- 49.za sustave solarnih elektrana Planskim odredbama odrediti obavezu osiguravanja dovoljne količine vode za rashlađivanje na način da neće negativno utjecati na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže;
- 50.planskim odredbama odrediti da se u slučaju izgradnje brane (retencije/akumulacije) moraju izabrati onakva tehnološka rješenja koja će maksimalno ublažiti utjecaj na ekološku mrežu - mora se omogućiti longitudinalna migracija vodenih vrsta životinja, ekološki prihvatljiv protok nizvodno od brane;
- 51.kako bi se izbjegao negativni utjecaj na prirodna priobalna staništa, Planskim odredbama odrediti da se nasip, gdje je moguće, projektira dalje od korita vodotoka čime se proširuje inundacijski pojas i time smanjuje negativan utjecaj na priobalna prirodna staništa;
- 52.planskim odredbama odrediti da se stabilizacija obala (obaloutvrde) izvodi u pravilu samo na već antropogeno modificiranim obalama, odnosno tamo gdje poplave izravno ugrožavaju naselja ili važnu infrastrukturu;
- 53.planskim odredbama odrediti da se projektima kojima se planiraju regulacijske i zaštitne vodne građevine što manje zadire u prirodno stanje obala te prirodna staništa zaobalja;
- 54.provesti reviziju Plana navodnjavanja Istarske županije koja treba počivati na prethodno odrađenim sektorskim podlogama (hidrogeološke, hidrološke, pedološke analize) kako bi se preispitala potreba izgradnje akumulacija i utvrdile mikrolokacije.
- 55.provesti ocjenu prihvatljivosti revidiranog Plana navodnjavanja Istarske županije za ekološku mrežu;

HR 1000018 Učka i Čićarija

- 56. planskim odredbama omogućiti odstupanja od Planom utvrđenih koridora dalekovoda 400 kV ili omogućiti širi koridor, ukoliko se kroz izradu projektne dokumentacije i detaljnu analizu utjecaja zahvata na ekološku mrežu (Glavna ocjena prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu) predlože alternative s manjim utjecajem na ekološku mrežu;
- 57. planskim odredbama odrediti obavezu razmatranja varijante podzemnog kabliranja dijela 400 kV dalekovoda koji prolazi kroz područje ekološke mreže kako bi zahvat bio prihvatljiv za ekološku mrežu;
- 58. planskim odredbama odrediti obavezu opremanja dalekovoda sustavima zaštite ptica od stradavanja (sukladno smjernicama Bonske konvencije iz 2012. godine vezano uz zaštitu ptica od sudara i strujnih udara na mrežama za prijenos električne energije ili u skladu sa najnovijom svjetskom praksom) za sve planirane dalekovode i dalekovode koji su predmet rekonstrukcije, a za koje se kroz postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu utvrdi mogućnost značajnog utjecaja na ciljeve očuvanja područja očuvanja značajna za ptice – POP;

HR 1000032 Akvatorij zapadne Istre

- 59. planskim odredbama odrediti da se, marine ne planiraju na lokacijama pogodnim za gniježđenje i zimovanje ciljeva očuvanja područja HR 1000032 Akvatorij zapadne Istre (duboke morske uvale, stjenovita obala);

HR 2000083 Područje oko Markove jame

- 60. planskim odredbama omogućiti odstupanja od Planom utvrđenog koridora državne ceste ili omogućiti širi koridor na dijelu koji prolazi uz/preko područja HR 2000083 Markova jama, kako bi se kroz daljnju izradu projektne dokumentacije i detaljniju analizu utjecaja zahvata na ekološku mrežu mogle predložiti alternative s manjim utjecajem na lokalitet;
- 61. planskim odredbama obvezati na planiranje, projektiranje i korištenje ekološki prihvatljivih oblika rasvjete na svim objektima dionice državne ceste koji prolaze područjem ekološke mreže;
- 62. planskim odredbama zabraniti korištenje lokaliteta Markova jama u turističke svrhe kako bi se očuvali osjetljivi stanišni uvjeti te izbjegao utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže HR 2000083 Markova jama;

HR 2000543 Vlažne livade uz potok Bračana (Žonti)

- 63. radi potencijalno značajnog negativnog utjecaja na cjelovitost ekološke mreže, Planskim odredbama ne planirati izgradnju akumulacije Bračana. Ukoliko je projekt izgradnje akumulacije nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;
- 64. planom je potrebno razmotriti ukidanje ili značajno smanjivanje površine retencije Bračana, obzirom da je ova planirana namjena u direktnoj koliziji sa ciljevima očuvanja područja;
- 65. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja predmetnog dijela područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekt potencijalne akumulacije odnosno retencije Bračana na način da bude prihvatljiv za područje HR 2000543 Vlažne livade uz potok Bračana (Žonti);
- 66. rezultate istraživanja primijeniti i na planiranje retencije Abrami kako bi se smanjio potencijalni utjecaj na ciljeve očuvanja područja HR 2000543 Vlažne livade uz potok Bračana (Žonti);

67. planom je potrebno definirati obavezu izrade Urbanističkog plana uređenja za planirani polivalentni sportsko-rekreacijski centar na području ekološke mreže, kojem jedno od polazišta mora biti utvrđivanje stvarnog stanja ekološke mreže na planiranom području, a samo planiranje razvoja područja da bude prihvatljivo za ekološku mrežu;

HR 2000545 Vlažne livade kod Marušića

68. planom je potrebno definirati izmještanje golf igrališta Grožnjan – Vrnjak izvan područja ekološke mreže HR 2000545 Vlažne livade kod Marušića, obzirom da zauzima preko 50% površine područja;

69. planom je potrebno definirati izmještanje izvan područja ekološke mreže, ukidanje ili značajno smanjivanje površine (za 40 %) potencijalne akumulacije Bazuje obzirom da zauzima čak 25% površine područja HR 2000545 Vlažne livade kod Marušića. Ukoliko je projekt izgradnje akumulacije nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;

70. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja predmetnog dijela područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekt potencijalne akumulacije Bazuje na način da bude prihvatljiv za područje HR 2000545 Vlažne livade kod Marušića;

HR 2000546 Vlažne livade uz Jugovski potok (Štrcaj)

71. planom je potrebno definirati izmještanje, ukidanje ili značajno smanjivanje površine (za gotovo 50 %) potencijalne akumulacije Butari, obzirom da je ova planirana namjena u direktnoj koliziji sa ciljem očuvanja područja – vrstom močvarni okaš, *Coenonympha oedippus*;

72. ukoliko je projekt izgradnje akumulacije nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;

73. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja predmetnog dijela područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekt potencijalne akumulacije Butari na način da bude prihvatljiv za područje HR2000546 Vlažne livade uz Jugovski potok (Štrcaj);

HR 2000601 Park prirode Učka

74. planskim odredbama omogućiti odstupanja od Planom utvrđenih koridora (ili njihovog proširenja) tunela kroz Učku za potrebe pruge visoke učinkovitosti Trst-Kopar-Rijeka i druge cestovne tunelske cijevi kroz Učku (proširenje Istarskog ipsilona);

75. prije izgradnje tunela kroz Učku za potrebe pruge visoke učinkovitosti Trst-Kopar-Rijeka i druge cestovne tunelske cijevi kroz Učku (proširenje Istarskog ipsilona) Planom odrediti obvezu istražnih radova kako bi se ustanovilo postojanje podzemnih lokaliteta (Špilje i jame zatvorene za javnost 8310);

76. u slučaju pronalaska podzemnog lokaliteta omogućiti varijantno rješenje kojim bi se lokalitet izbjegao te time ne bi došlo do negativnog utjecaja na područje HR 2000601 Park prirode Učka;

HR 2000619 Mirna i šire područje Butonige

77. planskim odredbama definirati obvezu da se istom procjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu obuhvate retencije Jukani, Draguč i Račice kako bi se obradili individualni kumulativni utjecaji sva tri planirana zahvata na taj dio područja HR 2000619 Mirna i šire područje Butonige;
78. planskim odredbama definirati izmještanje, ukidanje ili značajno smanjivanje površine akumulacije Pengari (Rečina) kako ne bi došlo do značajnog utjecaja na područje HR2000619 Mirna i šire područje Butonige;
79. ukoliko je projekt izgradnje akumulacije Pengari (Rečina) nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;
80. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja predmetnog dijela područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekt akumulacije Pengari (Rečina) na način da bude prihvatljiv za područje HR 2000619 Mirna i šire područje Butonige;
81. gornji tok rijeke Mirne odrediti kao prioritarno područje na koji treba usmjeriti studijske aktivnosti vezane za planiranu akumulaciju Pengari (Rečina), zbog mogućnosti da se u tom prostoru kombiniraju i nadopunjavanju dva komplementarna plana – vodoopskrbni plan i plan navodnjavanja, uzimajući u obzir zaštitu ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže HR 2000619 Mirna i šire područje Butonige;
82. planskim odredbama ne planirati izgradnju akumulacije kao oblika projekta obrane od poplava, te prednost dati izgradnji retencije Benčići;
83. ukoliko je projekt izgradnje potencijalne akumulacije Benčići nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;
84. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja predmetnog dijela područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekt retencije/potencijalne akumulacije Benčići na način da bude prihvatljiv za područje HR 2000619 Mirna i šire područje Butonige;
85. gradnju sustava malih hidroelektrana uvjetovati obavezom poboljšavanja hidroloških uvjeta koji su poremećeni uslijed regulacijskih zahvata na rijeci Mirni;
86. planskim odredbama definirati obvezu da se istim postupkom ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu obuhvati svih 9 planiranih malih hidroelektrana kako bi se obradili individualni ali i kumulativni utjecaji svih zahvata na područje HR 2000619 Mirna i šire područje Butonige i HR 2000637 Motovunska šuma;

HR 2000637 Motovunska šuma

87. planskim odredbama omogućiti odstupanja od Planom utvrđenog koridora plinovoda ili omogućiti širi koridor u dijelu koji prolazi kroz područje HR 2000637 Motovunska šuma, kako bi se kroz daljnju izradu projektne dokumentacije i detaljniju analizu utjecaja zahvata na ekološku mrežu mogle predložiti alternative koje su prihvatljive za predmetno područje.

HR 2001015 Pregon

88. planskim odredbama definirati izmještanje izvan područja ekološke mreže, ukidanje ili značajno smanjivanje površine akumulacije Pregon;
89. ukoliko je projekt izgradnje potencijalne akumulacije Pregon nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;

90. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja predmetnog dijela područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekt retencije/potencijalne akumulacije Pregon na način da bude prihvatljiv za područje HR 2001015 Pregon;

HR 2001016 Kotli

91. planskim odredbama definirati izmještanje planirane akumulacije Pengari (Rečina) izvan područja ekološke mreže;

92. ukoliko je projekt izgradnje akumulacije Pengari (Rečina) nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;

93. planskim odredbama odbaciti mogućnost izgradnje akumulacije kao oblika projekta obrane od poplava, te prednost dati izgradnji retencije Benčići;

94. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekte akumulacije Pengari (Rečina) i retencije Benčići na način da budu prihvatljivi za područje HR 2001016 Kotli;

HR 2001215 Boljunska polje

95. planskim odredbama definirati izmještanje planirane akumulacije Boljunčica izvan područja ekološke mreže;

96. planskim odredbama definirati obvezu da se istim postupkom ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu obuhvati potencijalne akumulacije Furlanići, Vranja i Boljunska polje kako bi se obradili individualni ali bitnije i kumulativni utjecaji svih zahvata na područje HR 2001215 Boljunska polje;

HR 2001238 Bušotina za vodu, Rakonik

97. planskim odredbama omogućiti odstupanja od Planom utvrđenog koridora u istraživanju županijske ceste: Most Raša (D66) – Potpićan (D64) ili omogućiti širi koridor u dijelu koji prolazi preko područja HR 2001238 Bušotina za vodu, Rakonik, kako bi se kroz daljnju izradu projektne dokumentacije i detaljniju analizu utjecaja zahvata na ekološku mrežu mogle predložiti alternative koje su prihvatljive za predmetno područje.

HR 2001274 Mlaka

98. ukoliko se poslovna zona Buzet (8,5 ha) planira na nizinskim košanicama (6510) Planom je potrebno definirati izmještanje planirane poslovne zone izvan područja ekološke mreže ili na stanište koje ne predstavlja cilj očuvanja i nije značajno za lombardijsku smeđu žabu.

HR 2001312 Argile

99. radi mogućeg značajnog i trajnog utjecaja na ekološku mrežu, Planskim odredbama odbaciti mogućnost izgradnje akumulacije Momjan kao oblika projekta obrane od poplava i navodnjavanja, te prednost dati projektima koji će biti prihvatljivi za područje HR 2001312 Argile;

100. ukoliko je projekt izgradnje akumulacije Momjan nužan radi obrane od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu akumulaciju;

101. planskim odredbama definirati obvezu provođenja detaljnog istraživanja područja ekološke mreže te u skladu s rezultatima tog istraživanja i dodatno preispitane potrebe zaštite od poplava ili drugih namjena koje mogu predstavljati javni interes, prilagoditi projekt akumulacije Momjan na način da bude prihvatljiv za područje HR 2001312 Argile;

HR 2001334 Poluotok Ubaš

102. planskim odredbama obvezati na izradu planova nižeg reda za razvoj turističkih razvojnih područja (TRP-ova) na području ekološke mreže HR 2001312 Poluotok Ubaš, s detaljnom analizom stanišnih uvjeta i preciznim planom korištenja s ciljem maksimalnog očuvanja staništa i cilja očuvanja – vrste jelenak, *Lucanus cervus*;

HR 2001349 Dolina Raše

103. planskim odredbama omogućiti odstupanja od Planom utvrđenog koridora u istraživanju županijske ceste: Most Raša (D66) – Potpićan (D64) ili omogućiti širi koridor u dijelu koji prolazi kroz područje HR 2001349 Dolina Raše, kako bi se kroz daljnju izradu projektne dokumentacije i detaljniju analizu utjecaja zahvata na ekološku mrežu mogla planirati trasa ceste koja je prihvatljiva za predmetno područje;

HR 2001360 Šire Rovinjsko područje

104. planskim odredbama definirati obvezu da se prije pokretanja izrade projektne dokumentacije za golf igrališta Rovinj i Bale provede istraživanja kako bi se utvrdilo da li na površinama planiranih golf igrališta postoji prisutnost ciljeva očuvanja područja HR2001360 Šire Rovinjsko područje (kopnene kornjače, četveroprugog kravosasa i eumediteranske travnjake *Thero-Brachypodietea*) te ukoliko se to utvrdi, izuzeti ta područja iz površina golf igrališta;

HR 2001365 Pazinština

105. planom je potrebno definirati obavezu izrade Urbanističkog plana uređenja za planirani polivalentni sportsko-rekreacijski centar na području ekološke mreže, kojem jedno od polazišta mora biti utvrđivanje stvarnog stanja ekološke mreže na planiranom području, a samo planiranje razvoja područja u skladu s tim nalazima;

HR 2001495 Jama kod Burići

106. planskim odredbama obvezati na izradu planova nižeg reda za razvoj zone proizvodne namjene (TDR) na području ekološke mreže HR 2001495 Jama kod Burići, s detaljnom analizom stanišnih uvjeta i preciznim planom korištenja kako bi se izbjegao negativan utjecaj na područje ekološke mreže;

107. planskim odredbama zabraniti korištenje lokaliteta Jama kod Burići u turističke svrhe kako bi se očuvali osjetljivi stanišni uvjeti te izbjegao utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže HR 2001495 Jama kod Burići;

HR 3000432 Ušće Raše

108. planskim odredbama definirati obvezu da se prije pokretanja izrade projektne dokumentacije za retenciju Most Raša provede proračun/modeliranje kako bi se utvrdilo da li će izgradnjom retencije doći do prekida ili značajnog ometanja pronosa riječnog materijala koje bi moglo

negativno utjecati na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja HR 3000432 Ušće Raše. Radi toga Planskim odredbama samo rezervirati prostor u istraživanju za potencijalnu retenciju;

- 109.** planskim odredbama obvezati da se marina Bršica ne planira na estuarijima i pješčanim dnima trajno prekrivenim morem kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na područje HR 3000432 Ušće Raše;

HR 3000433 Ušće Mirne

- 110.** planskim odredbama obvezati golf igralište Tar Vabriga na primjenu odgovarajućeg sustava zaštite od štetnog djelovanja procjednih voda na ekološku mrežu HR 3000433 Ušće Mirne (vodonepropusna podloga na dijelovima igrališta intenzivnog održavanja poput green-ova, sa zatvorenim sustavom odvodnje, uređajem za pročišćavanje voda i slično);

HR 5000032 Akvatorij zapadne Istre

- 111.** planskim odredbama definirati da se marine Muzil, Muzil Fižela (Pula), Porto Mariccio (Barbariga), Katarina (Pula), Bunarina (Pula) i Ližnjan, sportske luke Žunac (Pula), Kale (Ližnjan) i Podlokva (Premantura) ne planiraju na način kojim bi dovele do negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja područja HR 5000032 Akvatorij zapadne Istre (preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje i pješčana dna trajno prekrivena morem);

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA KRAJOBRAZ

- 112.** očuvati morfološke i vizualne osobnosti akropolskih naselja, srednjevjekovnih utvrda, fortifikacijskog krajobraza te ruralnog i prirodnog krajobraza u neposrednoj blizini;
- 113.** čuvati i obnoviti tradicionalnu ruralnu izgradnju (posebno kažune i suhozide), vodene površine (lokve, bare, potoci, korita), značajne šumske površine;
- 114.** zahvate u prostoru planirati na način da ne naruše percepcijske vrijednosti krajobraza i panoramske vizure;
- 115.** poticati djelatnosti koje koriste prednosti ambijenta i područja u kojem nastaju (prirodne resurse, fizionomiju zemljišta, i sl.);
- 116.** sanirati krajobraz devastiran bespravnom gradnjom;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA USLIJED STVARANJA OTPADA

- 117.** planirati cjeloviti sustav zbrinjavanja otpadnih muljeva iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- 118.** sanirati lokacije odbačenog otpada u okolišu;

MJERE ZA UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA

- 119.** poticati iskorištavanje obnovljivih izvora energije (sunca, vjetra, vode, termalnih voda i sl.).

IV. PRIJEDLOG PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Strateškom procjenom utjecaja na okoliš ne predlaže se dodatno povećanje programa stanja okoliša.

OBRAZLOŽENJE

Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Prostornog plana Istarske županije, postupajući po Odluci o osnivanju (KLASA: 351-01/12-01/07, URBROJ: 2163/1-08-02/1-12-8 od 21. svibnja 2012. godine) i imenovanja članova, predsjednika i tajnika Stručnog povjerenstva, KLASA: UP/I-351-01/14-01/48, URBROJ: 2163/1-08/1-14-2 od 22. prosinca 2014. godine održalo je dvije sjednice 29. siječnja 2015. godine i 11. lipnja 2015. godine (nastavak 18. lipnja 2015. godine). Povjerenstvo je na sjednicama radilo kako je utvrđeno zapisnikom, a koji se nalaze u spisu predmeta.

Na prvoj sjednici Povjerenstvo je utvrdilo da je strateška studija sadrži određene nedostatke te je od Ovlaštenika zatražena dorada temeljem primjedbi članova povjerenstva.

Na drugoj sjednici Povjerenstvo je sagledalo dopune i donijelo mišljenje o rezultatima strateške studije.

Mjere zaštite okoliša rezultat su zakonskih propisa i obveza, pozitivne stručne prakse i rada Povjerenstva, a određene su s ciljem ublažavanja u strateškoj studiji prepoznatih utjecaja.

Slijedom svega naprijed izloženog odlučeno je kako stoji u izreci ovoga mišljenja.

Ovo mišljenje je sastavni dio zapisnika s nastavka 2. sjednice Povjerenstva održanog 18. lipnja 2015. godine u Zagrebu.

Predsjednica povjerenstva
Ljiljana Dravec, dipl.ing.kem.teh.

